

FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR. MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.

Seduta ta' nhar l-Erbgha 24 ta' Ottubru, 2018

Avviz Numru: 332/2003 MLF

Maresco (Trading) Limited

Vs

San Lawrenz Leisure Resort Limited

Il-Qorti,

Il-Qorti rat ir-rikors tas-socjeta' attrici fejn talbet li s-socjeta' konvenuta tigi kkundannata thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' erbat elef, tliet mijha u tmienja u ghoxrin lira Maltin u erba' u sittin centezmu (Lm4328.64), in kwantu ghal mijha u tmenin lira Maltin u hamsin centezmu (Lm180.50) rappresentanti bilanc dovut minn somma akbar in konnessjoni ma' xogholijiet u merkanzija lilha provduta u kkonsenjati mis-socjeta' attrici fuq ordni tas-socjeta' konvenuta, u in kwantu ghal erbat elef, mijha u tmienja u erbghin lira Maltin u erbatax-il centezmu (Lm4148.14) rappresentanti imghax dovut fuq is-somma originali liema imghax qatt ma thallas, u kapitalizzati mill-14 ta' Ottubru skond il-ligi, kif jirrizulta minn skeda anness mal-istess Avviz bhala 'Dok A'.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficiali tal-14 ta' Ottubru, 2003 (sic), u bl-imghaxijiet li għadhom qed jigu inkorsi kontra tas-socjeta' konvenuta.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta, li fiha eccepier:

1. Fl-ewwel lok u b'rizzultat tal-eccezzjonijiet l-ohra li s-socjeta' konvenuta qieghda taghti, l-inkompetenza ta' din il-Qorti – inkluz l-inkompetenza rationae valoris – peress illi din il-Qorti qegħda tkun imsejjha tiehu konjizzjoni ta', u tiddeciedi, materji li huma lill'hinn mill-kompetenza tagħha bhala pre-rekwizit essenzjali biex tiddeciedi l-mertu quddiemha;
2. Illi x-“xogħolijiet u merkanzija” illi s-socjeta' attrici qegħda tirreferi għalihom fl-avviz fil-fatt huma chillers, fan coils, boilers u calorifiers u merci simili u/jew relatati, li l-valur tagħhom hu ta' cirka Lm100,000 illi s-socjeta' eccipjenti inkarigat lis-socjeta' attrici tinstalla fil-lukanda San Lawrenz Leisure Resort, fl-ezekuzzjoni ta' liema inkarigu s-socjeta' attrici kienet mankanti fis-sens li ma lestitux, certu xogħol ma sarx skond is-sengħa u l-arti, certu materjal li gie pprovdut ma kienx tal-kwalita' tajba u parts li thassru waqt li kienu taht garanzija ma gewx mibdula mis-socjeta' attrici;
3. Illi sabiex tkun tista' topera l-imsemmija lukanda kif mistenni mill-klijenti tagħha, is-socjeta' eccipjenti kellha tagħmel x-xogħol rimedjali kollu hi a spejjeż tagħha; u għal liema spejjeż u danni relatati hi ntitolata li tigi kkumpensata mis-socjeta' attrici u dan ukoll fid-dawl tal-gurisprudenza kostanti u pacifika nostrana;
4. Illi bil-hlas ta' eluf ta' liri mhallsa mis-socjeta' eccipjenti lis-socjeta' attrici u ficerċi kustanzi tal-kaz ma hemm l-ebda bilanc dovut lis-socjeta' attrici;
5. Illi għar-ragunijiet mogħtija fl-eccezzjonijiet precedenti s-socjeta' eccipjenti m'għandhiex tagħti l-interassi mitluba, li del resto ma gewx mahduma skond il-ligi.

Is-socjeta konvenuta ipprevalixxiet ruħha mill-azzjoni tal-attrici sabiex tharrek lis-socjeta' attrici in via rikonvenzjonali kif ser jingħad:

Fil-kontro-talba tagħha, is-socjeta' konvenuta tħid hekk:

Premess illi s-socjeta' konvenuta inkarigat lis-socjeta' attrici, li accettat, sabiex tissupplixxi u tinstalla chillers, fan coils, boiler u calorifiers u merci simili u /jew relatati fil-lukanda San Lawrenz Leisure Resort, Ghawdex;

Premess illi fl-ezekuzzjoni ta' dan l-linkarigu s-socjeta' attrici kienet mankanti fis-sens li ma kkompletatux kif pattwit, certu xoghol ma sarx skond is-sengha u l-arti u certu materjal li gie provdut ma kienx tal-kwalita' tajba; di piu parts li thassru waqt li kienu taht garanzija ma gewx mibdula mis-socjeta' attrici;

Premess illi sabiex tkun tista' top era l-imsemmija lukanda minghajr ma tohloq inkonvenjent lill-klijenti tagħha, is-socjeta' konvenuta kellha tagħmel ix-xogħol rimedjali kollu hi a spejjez tagħha.

Premess illi s-socjeta' konvenuta hi intitolata li tigi kkompensata mis-socjeta' attrici għal dawn l-ispejjez u għad-danni li sofriet;

Tghid għalhekk is-socjeta' attrici ghaliex, għar-ragunijiet premessi, m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tiddeciedi u tiddikjara li s-socjeta' attrici naqset milli tesegwixxi l-linkarigu moghti lilha mis-socjeta' konvenuta sabiex tinstalla fil-lukanda San Lawrenz Leisure Resort chillers, fan coils, boiler u calorifiers u merci simili u/jew relatati bil-mod mistenni minnha u dan billi ma kkompletatux, esegwit certu xogħol mhux skond is-sengha u l-arti, issuplit certu materjal li ma kienx ta' kwalita' tajba u di piu naqset milli tibdel parts li thassru waqt li dawn kienu għadhom taht garanzija u per konsegwenza tiddeciedi u tiddikjara illi s-socjeta' konvenuta timmerita li tigi kkumpensata (a) ghall-ispejjez li nefqet sabiex tirrimedja dawn il-mankanzi tas-socjeta' attrici u (b) għad-danni li l-istess socjeta' attrici sofriet b'rizzultat tal-istess mankanzi;
2. Tillikwida dan il-kumpens u danni, okkorrendo bl-opera ta' perit nominand; u
3. Tikkundanna lis-socjeta' attrici thallas lis-socjeta' konvenuta tali somma hekk likwidata.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra s-socjeta' attrici rikonvenzjonata.

Għal finijiet ta' kompetenza jiġi ddikjarat illi l-pretensionijiet tas-socjeta' konvenuta jeccedu l-elf u hames mitt lira Maltin (Lm1,500) izda ma jeccedux il-hames t'elef lira Maltin (Lm5,000).

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' attrici rikonvenzionata Maresco (Trading) Limited ghal kontro-talba tas-socjeta' konvenuta rikonvenzionanti fejn eccepit:

1. Illi fl-ewwel lok, u minghajr ebda pregudizzju ghal dak eccepit hawn aktar l'isfel, is-socjeta' konvenuta rikonvenzionanti għandha l-ewwel u qabel xejn tiddikjara bi precizjoni taht liema artikolu jew artikoli tal-Ligi hija qegħda tirreklama l-pretensjonijiet dedotti minnha fil-kontro-talba tagħha.
2. Illi fit-tieni lok u minghajr pregudizzju għas-sueccepit, l-inkompetenza ta' din il-Qorti li tiehu konjizzjoni tal-kontro-talba tas-socjeta' konvenuta.
3. Illi, fit-tielet lok u minghajr pregudizzju għas-sueccepit it-talbiet rikonvenzionanti huma preskritti ai termini tal-artikoli 1431 u 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, salv u impregudikat id-dritt tas-socjeta' attrici li teccepixxi preskrizzjoni ulterjuri jekk ikun il-kaz.
4. Illi fil-meritu u minghajr pregudizzju għas-sueccepit, it-talbiet rikonvenzionanti huma għal kollo infondati fil-fatt u fid-dritt peress illi s-socjeta' attrici rikonvenzionata ma kkawzat ebda danni lis-socjeta' konvenuta peress li mhux minnu li s-socjeta' attrici naqset li tesegwixxi l-inkarigu lilha mogħti bil-mod mistenni minnha billi ma kkompletatux jew esegwit xogħol mhux skond is-sengħa u l-arti, jew issuplit materjal mhux tal-kwalita' tajba jew naqset li tbiddel parts, u dan kif ser jigi ppruvat fil-kors tal-kawza tant illi x-xogħolijiet kollha li saru gew spezzjonati u ccertifikati mill-Inginier innifsu tas-socjeta' konvenuta, oltre li s-socjeta' konvenuta hallset kwazi l-kapital kollu dovut hliel Lm180.50 li qed jintalbu fil-kawza odjerna (flimkien mal-imghax li għadu dovut) minn kuntratt ta' Lm100,000 u għaldaqstant it-talbiet rikonvenzionanti għandhom jigu michuda bl-ispejjeż u bl-imghaxijiet kollha kontra s-socjeta konvenuta rikonvenzionanti.
5. Illi fil-hames lok u minghajr pregudizzju għas-sueccepit, biex azzjoni għad-danni tirnexxi, l-konvenuti rikonvenzionanti mhux biss huma tenuti jippruvaw materjalment li huma soffrew danni, izda jridu jippruvaw ukoll in-nexx (nexus) bejn id-danni minnhom allegatament sofferti u s-socjeta' attrici rikonvenzionata.

Bl-ispejjeż.

Fis-seduta tal-10 ta' Mejju 2004, l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' attrici fin-nota ta' eccezzjonijiet tagħha għal kontro-talba tas-socjeta' konvenuta giet irtirata;¹

B'sentenza preliminari datata 7 ta' Dicembru 2005 dina l-Qorti cahdet l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta,² liema sentenza giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri)³ fit-22 ta' Marzu 2006.

Semghet ix-xhieda, rat id-dokumenti u l-atti kollha pprezentati;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Il-Fatti

Il-fatti saljenti li taw lok għal dawn il-proceduri huma s-segwenti :

1. Is-socjeta' konvenuta inkarigat lis-socjeta' attrici tissuppliha b'numru ta' chillers, fan coils, boilers u calorifiers kif ukoll apparat simili u/jew relatati sabiex jigu installati go lukanda gdida tas-socjeta konvenuta. Il-valur totali ta' dan l-apparat kien ta' LM105,454.⁴
2. Ghalkemm is-socjeta konvenuta tghid li s-socjeta attrici kellha wkoll l-inkarigu li tinstalla dan l-apparat elettriku fil-hotel, kif se jigi spjegat iktar l-isfel mill-provi jirrizulta li l-istallazzjoni ta' dawn l-affarijiet kienet fdata mis-socjeta konvenuta f'idejn is-socjeta Electromec Ltd.
3. Ix-xogħol tlesta f'Gunju 1999. L-istallazzjoni u l-commissioning ta' dan l-apparat saret taht is-supervizjoni tal-inginier konsulent tas-socjeta konvenuta, l-Inginier Carmel Cuschieri.

---

¹ Ara il-verbal tal-10 ta' Mejju 2004 a fol. 19 tal-process.

² Ara s-sentenza preliminari a fol. 54-60 tal-process.

³ Ara s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar it-22 ta' Marzu 2006 per Onor. Imħallef Philip Sciberras a fol. 85-98 tal-process tal-appell.

⁴ Ara affidavit ta' Raymond Galea a fol. 75 tal-process.

4. Jirrizulta li lejn l-ahhar tas-sena 1999 u Jannar 2000 diversi apparati bdew ma jahdmux sew. Is-soċjeta konvenuta ikkomunikat mas-soċjeta attrici⁵ dwar dan u s-soċjeta attrici għamlet ix-xogħol necessarju, li jidher li kien semplicement nuqqas ta' manutenzjoni adegwata min-naha tas-soċjeta konvenuta.⁶ Is-soċjeta attrici kienet inkarigata li tissuplixxi dan l-apparat u ma kienitx inkarigata mill-manteniment tieghu.
5. Fil-31 ta' Lulju 2000, l-Inginier Cuschieri hareg *Final Certificate of Payment*⁷ fejn ikkonferma li l-apparat kien gie suplit u hadem skond l-ispecifications u li s-soċjeta konvenuta kellha thallas il-bilanc minnha dovut fuq il-kuntratt bejn il-partijiet.
6. Pero is-soċjeta konvenuta kienet qed thallas bil-mod hafna u mhux skond il-ftehim li kellha mas-soċjeta attrici.
7. Fis-27 ta' Lulju 2000, is-soċjeta attrici harget *invoice* lis-soċjeta konvenuta ghall-ammont ta' LM42,180.50, fejn gie dikjarat li "any balances unpaid from the 15th August would be subject to 8.5% per annum interest."⁸
8. Skond id-dokument A ezebit mal-avviz, is-soċjeta bdiet thallas dan l-ammont bejn il-15 ta' Mejju 2001 u il-21 ta' Novembru 2001, u halliet bilanc mhux imhallas ta' LM180.50.
9. F'dawn il-proceduri, appartil il-bilanc tal-kapital dovut lilha, is-soċjeta attrici qed titlob *inter alia* l-interessi dovuti lilha bit-8% (mhux bil-8.5%) mis-27 ta' Lulju 2000 – id-data tal-invoice tagħha - sal-21 ta' Novembru 2001 – id-data tal-ahhar pagament li għamlet is-soċjeta konvenuta li jammontaw għal LM3941.26. Imbagħad qed titlob l-interessi fuq il-bilanc tal-kapital ta' Lm180.50 u l-interessi komputati sal-31 ta' Mejju 2003, liema interessi komputati jammontaw għal Lm4,139.08.
10. Is-soċjeta konvenuta tallega li xi sentejn u nofs wara l-istallazzjoni tal-apparat supplit mis-soċjeta attrici, inqalghu il-problemi fl-istess⁹, u li hi kellha tagħmel xogħolijiet rimedjali minhabba l-problemi li kellhom il-makkinarji suppliti mis-soċjeta' attrici.

---

⁵ Fax datata 16 ta' Novembru 1999 a fol. 91 u faxes datati 2 ta' Novembru 1999, 20 ta' Jannar 2000, 17 ta' Jannar 2000 a fol. 127 sa 131 tal-process.

⁶ Ara xhieda tal-Maintenance Manager Vincent Cassar tas-soċjeta konvenuta, fol. 160.

⁷ Ara xhieda tal-Inginier Carmel Cuschieri a fol. 94 tal-process.

⁸ Ara fol. 42 tal-process.

⁹ Ara xhieda ta' Vincent Cassar, Maintenance Manager tas-soċjeta konvenuta, fol. 160.

Konsiderazzjonijiet ta' dina l-Qorti

Il-mertu kemm tal-azzjoni principali kif ukoll tar-rikonvenzjoni huwa jekk is-socjeta attrici ezegwitx l-inkarigu tagħha skond is-sengħa u l-arti u jekk l-apparat li issuplixxiet kienx ta' kwalita tajba u/jew difettuz, u *in subsidium* dwar l-imghaxijiet pretizi mis-socjeta attrici.

Is-socjeta attrici ressjet xi eccezzjonijiet preliminari għar-rikonvenzjoni tas-socjeta konvenuta, u għalhekk huma dawn l-ecezzjonijiet li jridu jigu trattati u decizi l-ewwel.

L-ewwel eccezzjoni tas-socjeta attrici rikonvenzonata giet irtirata minnha fis-seduta tal-10 ta' Mejju 2004, u għalhekk din il-Qorti mhix se tiehu konjizzjoni ulterjuri tagħha.

It-Tieni Eccezzjoni Rikonvenzjonali - L-Inkompetenza ta' din l-Qorti li tiehu konjizzjoni tal-Kontro-Talba

Għalkemm is-socjeta' attrici rikonvenzonata issollevat din l-eccezzjoni tal-inkompetenza tal-Qorti sabiex tkun tista' tiehu konjizzjoni tal-kontro-talba tas-socjeta' konvenuta, hija fl-ebda stadju tal-proceduri ma gabet provi sabiex tipprova din l-eccezzjoni tagħha jew biex tispjegaha. In oltre fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha, is-socjeta attrici ma għamlet l-ebda referenza għal din l-eccezzjoni. Pero mill-atti ma jirrizultax li din l-eccezzjoni giet irtirata jew rinunżjata, u għalhekk din il-Qorti xorta trid tiddeciedi din l-eccezzjoni b'kap separat, kif previst fl-Artikolu 730 tal-Kodici ta' Procedura Civili.

Is-socjeta attrici ma tispecifikax ghaliex qed tallega li din il-Qorti hija inkompetenti li tiehu konjizzjoni tal-kontro-talba. Pero, din il-Qorti tifhem li din l-eccezzjoni ingħatat invista tal-fatt li fin-nota tal-eccezzjonijiet tagħha għal kawza principali, is-socjeta konvenuta kienet issollevat l-eccezzjoni tal-inkompetenza ta' din il-Qorti *ratione valoris*. Hekk ukoll feħmet din il-Qorti (diversament preseduta) fis-sentenza preliminari tagħha fejn irriteniet illi « *Illi, kif jidher mill-premess, kemm l-avviz kemm il-kontro-talba migħuba a konjizzjoni ta' din il-Qorti* »

*bl-ebda mod ma jmorru oltre l-kompetenza ta' din il-Qorti*¹⁰. Din is-sentenza giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri), fit-22 ta' Marzu 2006.

Fil-fatt f'dik is-sentenza gie ritenut hekk:

"Dan premess, l-ewwel osservazzjoni li trid issir hi din. Ghal fini ta' kompetenza l-valur tad-domanda rikonvenzjonali ma jigix assommat ma' dak tad-domanda principali tas-socjeta appellata. Apparti dan, kif sewwa rilevat l-ewwel Qorti, il-fatt li s-socjeta appellant nnifisha illimitat id-danni pretizi sal-ammont li jaqa' fil-kompetenza ta' dik il-Qorti dan kien logikament iwassal biex dik il-Qorti hekk kompetenti tiehu konjizzjoni, u tiddeciedi wkoll, kemm it-talba principali, kif ukoll il-kontro-talba in bazi ghal valur tat-talbiet reciproci. Dejjem imbagħad għandu jinżamm in vista illi l-eccezzjoni hi wahda kollegata mal-valur tal-kawza u mhux ukoll mal-materja tagħha. " (sottolinear ta' din il-Qorti).

In vista tal-fatt li fir-rikonvenzjonali tagħha, is-socjeta konvenuta illimitat il-valur tar-rikonvenzjoni tagħha ghall-ammont li jirrienta fil-kompetenza ta' din il-Qorti, mela allura din l-istess Qorti hija vestita bil-kompetenza li tisma' u tiddeciedi l-istess rikonvenzjoni, kif *del resto*, gie rilevat mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri).

Għaldaqstant, din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

It-Tielet Eccezzjoni Rikonvenzjonali: Il-Preskrizzjoni kontemplati fl-Artikoli 1431 u 2153 tal-Kodici Civili

Is-socjeta' attrici rikonvenzjonata eccepier bhala t-tielet eccezzjoni tagħha l-preskrizzjoni tat-talbiet rikonvenzjonanti u dan ai termini tal-Artikoli 1431 u 2153 tal-Kodici Civili. Dina l-Qorti se tghaddi sabiex l-ewwel tanalizza l-preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 2153 u sussegwentament tghaddi sabiex tittratta l-preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 1431.

---

¹⁰ Ara fol. 59 tal-process.

Il-Preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili

Il-preskrizzjoni biennali kontemplata fl-Artikolu 2153¹¹ hija applikabbli ghall-pretensjonijiet ta' rizarciment tad-danni subiti b'konsegwenza ta' *culpa aquiliana*. Mill-provi jirrizulta ampjament li bejn il-partijiet kien hemm relazzjoni kontrattwali. Fil-fatt jekk wiehed ihares lejn iz-zewg fatturi mahruga mis-socjeta' attrici lis-socjeta' konvenuta bin-numri 0033818 u 003819 u t-tnejn datati 18 ta' Settembru 1998, hemm riferenza ghall-iffirmar ta' kuntratt.¹²

L-azzjoni tas-socjeta attrici stess hija msejsa abbazi ta' dan ir-rapport kuntrattwali u abbazi tal-pretensjoni tagħha li jezisti obbligu ghall-hlas fuq is-socjeta konvenuta proprju naxxenti minn dak ir-rapport kuntrattwali. Min-naha l-ohra, ir-rikonvenzjoni tas-socjeta konvenuta hija mibnija fuq ir-rapport kuntrattwali, u fuq il-pretensjoni li s-socjeta attrici kienet inadempjenti fil-konfront tal-obbligazzjonijiet tagħha naxxenti minn dak ir-rapport kuntrattwali. Għaldaqstant, fuq l-iskorta tal-gurisprudenza, is-socjeta attrici tista' biss tippretendi danni naxxenti minn inadempjenza kuntrattwali, u mhux minn xi htija akwiljana.

Konsegwentement, id-danni pretizi fir-rikonvenzjoni huma bbazati fuq ksur ta' obbligu kuntrattwali, u mhux fuq culpa aquiliana, l-preskrizzjoni kontemplata fl-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili m'hix applikabbli għat-talba imressqa fir-rikonvenzjoni.

Konsegwentement, din l-eccezzjoni ai termini tal-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili qieghda tigi michuda.

Il-Preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 1431 tal-Kodici Civili

Is-socjeta attrici issollevat ukoll il-perskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 1431 tal-Kodici Civili u cioe' dik relativa għad-difetti latenti. L-Artikolu 1431(1) jippreskrivi hekk :

“(1) *L-azzjoni redibitorja u l-azzjoni stimatorja jaqgħu bil-preskrizzjoni, ... għal dawk li huma ġwejjeg mobbli, bl-egħluq ta' sitt xhur minn dak in-nhar tal-kunsinna tal-ħaġa mibjugħha. »*

¹¹ “L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunat b'reat taqa' bi preskrizzjoni ta' eghluq ta' sentejn.”

¹² Ara l-fattura mmarkata bhala Dok JB2 a fol. 38 tal-process kif ukoll l-fattura mmarkata bhala Dok JB 3 a fol. 39 tal-process.

Fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha, is-socjeta konvenuta għamlet l-argumenti tagħha in sostenn tat-tezi li l-vertenza tittratta dwar appalt u mhux bejgh.

L-Artikolu 1346 tal-Kodici Civili jipprovdi : « *Il-bejgh hu kuntratt li bih wahda mill-partijiet tintrabat li tagħti haga lill-ohra bi prezz li din il-parti l-ohra tintrabat li thallas lilha.* »

Min-naha l-ohra l-Artikolu 1633 tal-Kodici Civili jiġi mqqabba għal xi xogħol, jista' jigi miftiehem li hu għandu jagħti biss ix-xogħol jew is-sengħa tiegħi, inkella li jagħti wkoll il-materjal. »

Fis-sentenza **George Vassallo vs Lawrence Fenech et noe**, deciza fis-26 t'April 1988, il-Qorti tal-Appell Kummercjali irriteniet hekk :

« *L-ewwel indagini li għandha tagħmel il-Qorti għalhekk hi li tistabilixxi jekk il-ftehim bejn il-kontendenti kien wieħed ta' appalt kif qed jipprendi l-attur jew wieħed ta' bejgh kif qegħ-din isostnu l-konvenuti appellati nomine. F'dan ir-rigward il-Qorti tosserva illi kif gie ritenu mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fil-kawza Neg. George E. Camilleri vs. Joseph Mamo nomine, 28 ta' Awissu, 1951 (Kollez. Dec. Vol. XXXV-III-639) ghalkemm hemm diversi teoriji fid-dottrina, tidher pero` prevalent u aktar konvincenti t-teorija li wieħed għandu jħares lejn l-intenzjoni tal-kontraenti u jekk dawn ikunu harsu principally lejn l-obbligazzjoni "di fare", allura il-kuntratt huwa ta' "locatio operis", mentri jekk ikunu harsu principally lejn l-obbligazzjoni "di dare", il-kuntratt huwa ta' bejgh. Izzid din il-Qorti li huwa l-aktar konvincenti ghaliex wara kollox hija l-intenzjoni tal-partijiet li tagħmel il-ftehim ta' bejniethom dak li fil-fatt hu.*

F'dan ir-rigward ukoll il-Qorti ticcita r-Ricci, Corso Teorico Pratico di Diritto Civile, Vol. VIII, (pag. 402) li jghid: "....se il contratto abbia per suo primo elemento l'acquisto di una cosa, quand'anche la medesima non dovesse venir consegnata, se non dopo di aver subito un ordinario processo, per cui assuma una determinata comune qualità, onde in commercio venga pure specialmente designata, quanto trattasi veramente di dare piuttosto che di fare, allora si avrà una compra e vendita" u iktar tard (pag. 4040: "....per modo che il contratto è di vendita ove l'obbligazione di fare non sia che un mezzo per soddisfare quella di dare, ed è locazione d'opera allorché l'obbligazione di dare si considera come mezzo per soddisfare quella di fare".

Fis-sentenza **Aplan Limited v Emmanuel Bajada** deciza fis-27 ta' Novembru 2009, il-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri)¹³ kompliet tispjega hekk :

« *Fil-partikolari, imbagħad, gie pprecizat, dejjem minn din l-istess Qorti, illi “huwa pacifiku illi l-kuntratt ta’ opra jiddifferenza ruhu minn dak ta’ bejgh ta’ haga futura minhabba l-prevalenza f’tal-ewwel tal-obbligazzjoni ‘di facere’ fuq dik ‘di dare’. Jigifieri l-element karatterizzanti tal-ewwel hi l-attività adoperata biex issir il-haga, mentri fil-komprovendita hu l-oggett innifsu. Tezisti l-ewwel ipotesi meta l-oggett jigi konfezzjonat jew prodott in konsegwenza ta’ kuntratt specifiku; ad exemplum, il-hajjat li jagħmel libsa skond l-ordni tal-klijent. Invece fit-tieni kaz, l-oggett isir in esekuzzjoni ta’ pjan ta’ produzzjoni prestabbilit u indipendentement mill-konkluzjoni ta’ xi ftehim partikolari; ad exemplum, vettura li tigi manufatturata mhux skond ordni singolari izda in konformità` ma’ pjan generali ta’ produzzjoni”. Ara “**International Tentage Textiles Industries Limited -vs- Andreas Gerdes**”, Appell mit-Tribunal għal Talbiet Zgħar, 22 ta’ Gunju, 2005”*

Fin-nota ta’ sottomissjonijiet tagħha, is-socjeta konvenuta tghid hekk « *Illi fil-kaz in ezami, irrizulta pacifiku li l-linkarigu mogħi lill-kumpanija attrici kienet prevalentement wieħed konsistenti f’obbligazzjoni « di fare » u dan stante li l-merce konsenjata mill-kumpanija attrici kellha tigi fil-fatt istallata minnha. »*

Il-Qorti tosserva fl-ewwel lok li kieku dan kien pacifiku, kieku s-socjeta attrici ma kienitx tecepixxi l-preskrizzjoni taht l-Artikolu 1431, li hija l-preskrizzjoni abblikabbli għal difetti mohbija f’kuntratt ta’ bejgh.

Fit-tieni lok, anki jekk wieħed iħares lejn kif il-kontro-talba giet redatta, l-kliem uzati ikopru kemm inadempjenza f’kuntratt ta’ appalt, kif ukoll inadempjenza f’kuntratt ta’ bejgh: « *...certu xogħol ma sarx skond is-sengħa u l-arti, issupliet certu materjal li ma kienx ta’ kwalita’ tajba u di piu parts li thassru waqt li kienu taht garanzija ma gewx mibdula mis-socjeta’ attrici.»* Dan juri li lanqas is-socjeta konvenuta ma kienitx certa jekk dan kienx kuntratt ta’ appalt jew kuntratt ta’ bejgh, u allura ippruvat tkopri kollox.

---

¹³ Per Imħallef Philip Sciberras.

Ghalhekk il-pern tal-kwistjoni huwa li jigi determinat l-ghan principali li ghalih giet ingaggata is-socjeta' attrici, u cioe' jekk hux il-bejgh tal-apparat jew ukoll l-istallazzjoni ta' dan l-apparat.

Ix-xhud Joseph Attard qal hekk: "...*f'dak iz-zmien li gie stallatt l-equipment kollu li 'Maresco (Trading) Limited' issuplixxiet lil 'San Lawrenz Hotel' jiena u certu Joseph Attard iehor, minn Ghajnsielem konna imexxu d-ditta 'Electromec Limited' li installatu...*"¹⁴ L-istess Joseph Attard jispecifika iktar l-quddiem in kontro-ezami x'ried jghid bil-kelma installazzjoni: "*Rigward l-air conditioning dan konna biss involuti fl-istallazzjoni inkluz l-pajpiijet, l-air conditionings ta' gewwa, dawn tal-ahhar jissejhu Fan Coil Unit. Kien hemm ukoll involuti chillers. Dan l-equipment kollu in rigward l-air conditioning kien gie akkwistat minghand is-socjeta' Maresco, fil-fatt kollox li kien jinvolvi l-air conditioning kien gie akkwistat minghand is-socjeta' Maresco. Ahna segwejna fl-istallazzjoni ta' dawn dawk moghtija lilna mis-socjeta' Maresco.*"¹⁵ Meta ngab biex jixhed mis-socjeta' konvenuta Joseph Attard kien iktar skjett u qal is-segwenti meta gie mistoqsi x'jaf fuq ix-xoghol lil ghamlet is-socjeta' attrici: "*Huma pprovdew il-materjal u ahna installajnieh.*"¹⁶

Raymond Galea, direttur tas-socjeta' attrici in kontro-ezami qal illi, "...*kwazi l-apparat tal-lukanda xtrah min għandna.*"¹⁷ Iktar tard meta gie mistoqsi sabiex jispjega l-kuntratt li kien hemm bejn iz-zewg kontendenti, Raymond Galea qal is-segwenti: "*Dawn installaw ruhhom kollha umbagħad tidhol fil-'programming' li mmur jien nagħmlu jigifher nippogrammhom dawn ic-'chillers', nistartjhom, tiehu r-'readings'.*"¹⁸ Huwa spjega wkoll illi "*Jiena ma kellniex qieghdin nagħmlu "ducting" ahna. Ahna ssuplixxejna l-fancools, issuplixxejna c-chillers, il-pompi mhux ahna issuplixxejnihom. Issuplixxejna l-boilers, issuplixxejna l-chlorifiers.*" Meta gie mistoqsi jekk l-istallazzjoni kienitx f'idejhom ukoll ix-xhud rega' wiegeb hekk "*Imma m'għamilna l-ebda "ducting"*".¹⁹

Anki c-certifikat mahrug mill-Inginier Cuschieri fil-31 ta' Lulju 2000 huwa intitolat "*Final Certificate of Payment Re Supply of Airconditioning and other plant for the Hotel San Lawrenz in Gozo.*"

¹⁴ Ara l-affidavit ta' Joseph Attard a fol. 107 tal-process.

¹⁵ Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' Joseph Attard a fol. 150-151 tal-process.

¹⁶ Ara x-xhieda ta' Joseph Attard a fol. 197 tal-process.

¹⁷ Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' Raymond Galea a fol. 176 tal-process.

¹⁸ Ara x-xhieda in riezami ta' Raymond Galea a fol. 181 tal-process.

¹⁹ Ara xhieda in kontro-ezami ta' Raymond Galea a fol. 180 tal-process.

Minn din ix-xhieda, hija l-fehma tal-Qorti li l-ftehim principali bejn il-partijiet kien dak ta' bejgh tal-apparat, u jekk sar xi xoghol ta' istallazzjoni mis-socjeta attrici, dan kien wiehed minimu, ghaliex is-socjeta konvenuta kienet ingaggat lis-socjeta Electromec Ltd sabiex tagħmel l-istallazzjoni, u in segwitu ghall-istallazzjoni, s-socjeta' attrici kellha tagħmel l-iprogrammar tal-apparat. Fl-ahjar ipotesi għas-socjeta konvenuta, jekk wieħed jiehu in konsiderazzjoni x-xhieda ta' Vincent Cassar, manager tal-manutenzjoni tas-socjeta konvenuta, dan jghid illi «*meta nqalghu dawn l-ilmenti kienu ghaddew tlett (3) snin mill-istallazzjoni, anzi sentejn u nofs wara l-istallazzjoni.*» Issa mill-provi jiirrizulta li l-istallazzjoni tal-apparat supplit mis-socjeta attrici gie terminat u kommissjonat sa Gunju 1999, u għalhekk anke jekk wieħed ghall-grazzja tal-argument kellu jghid li dawn l-ilmenti bdew tlett snin wara – cioe circa Gunju 2002, il-perjodu preskrittiv ta' sitt (6) xhur ai termini tal-Artikolu 1431 għal difetti mohbija kien ilu li skada, meta giet intavolata l-kontro-talba fil-25 ta' Settembru 2003.

Fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet fuq esposti, il-Qorti tilqa l-eccezzjoni tas-socjeta' attrici rikonvenzjonata, li t-talba rikonvenzjonali hija preskritta ai termini tal-Artikolu 1431 tal-Kodici Civili.

Il-Mertu

Il-Qorti issa se tghaddi sabiex tezamina l-mertu tal-kawza principali. Is-socjeta qieghda titlob l-ammont ta' LM 180.50 rappresentanti bilanc tal-prezz dovut u LM 4148.14 bhala imghax fuq is-somma originali.

It-tieni, it-tielet u r-raba' eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta huma fis-sens illi s-socjeta' attrici kienet mankanti fl-inkarigu mogħti lilha mis-socjeta' attrici fis-sens illi x-xogħol ma lestitux u x-xogħol ma sarx skont is-sengħa u l-arti, kif ukoll certu materjal provdut ma kienx ta' kwalita' tajba, u li konsegwenza ta' dan kellha tagħmel ix-xogħol rimedjali kollu hi a spejjeż tagħha.

L-Inginier Carmel Cuschieri, inginier inkarigat mis-soċċjeta konvenuta stess, xehed hekk “*Nista nikkonferma li l-equipment kien ġadem skond l-ispecifikazzjonijiet meta kont għadni*

*responsablli minnu jiena.”*²⁰ Fil-fatt hu hareg *Final Certificate of Payment* fil-31 ta’ Lulju 2000, u mieghu ma annetta l-ebda lista’ ta’ problemi, li jfisser li problemi ma kienx hemm. Huwa jispecifika hekk “ ... ... (M)eta jkun qed jithaddem ghall-ewwel darba l-equipment kollu ma neskludix li jkunu nqalghu xi problemi, ghalhekk ikun hemm perjodu pjuttost konsiderevoli bejn meta wiehed jispicca jistalla x-xoghol u meta jinhareg ic-certificate of payment. Fil-fatt nista’ nghid li kien hemm diversi, li jissejjuh teething troubles u snags, kienu jigu elenkati fl-inkontri l-meetings li jkunu jsiru l-problemi li jkunu nqalghu ta’ dak it-tip jigu diskussi dawn l-inkontri. Qabel il-15 ta’ Settembru 1999 saru diversi nkontri, wara dik id-data ma niftakarx.”

Fl-opinjoni ta’ din il-Qorti, l-ilmenti msemmija fil-faxes mibghuta lis-socjeta attrici mis-socjeta konvenuta fil-perjodu bejn Novembru 1999 u Jannar 2000 jaqghu f’din il-kategorija ta’ *teething troubles*, li fil-fatt gew solvuti f’qasir zmien, kif xehed Raymond Galea. Fil-fatt, is-socjeta konvenuta ma allegat li sar ebda ilment iehor wara Jannar 2000, u l-ilmenti regghu bdew isiru xi sentejn u nofs jew tlieta wara l-istallazzjoni – ciee circa fis-sena 2002.

Il-Qorti ma tistax ma tosservax illi minkejja dawn l-eccezzjonijiet, li bejn is-27 ta’ Lulju 2000 sal-21 ta’ Novembru 2001 – u ciee iktar minn sentejn wara li l-apparat gie istallat - is-socjeta konvenuta hallset l-ammont ta’ LM42,180.50, bilanc tal-prezz dovut ghall-apparat minnha mixtri, salv l-ammont ta’ LM180.50. Kieku verament l-apparat ma kienx ta’ kwalita’ tajba u kien qiegħed jagħti l-problemi, zgur illi s-socjeta konvenuta ma kienetx thallas l-ammont prattikament intier, hlief għal ammont negligibbli!

Joseph Cachia, ex-direttur tas-soċjeta konvenuta, xehed hekk: “*Meta kien qed isiru l-istallazzjonijiet da parti tas-soċjeta attrici, jiena kont involut mill-bidu nett ghall-kostruzzjoni tal-lukanda San Lawrenz f’Għawdex sakemm infethhet. Fil-fatt meta infethhet il-lukanda kollox istallat fl-istess lukanda kien qed jopera tajjeb. Hawnhekk qed nirreferi b’mod spċifikament għal dak stallat mis-soċjeta Maresco. Jiena kien ikolli diversi laqgħat l-aktar mal-inginier Carmel Cuschieri milli mas-soċjeta attrici. Jiena min naħha tiegħi qatt ma kelli xi ilment dwar ix-xogħol stallat mis-soċjeta attrici.*”²¹ Is-socjeta attrici tiprova tiskredita lil dan ix-xhud ghaliex spicca bil-glied mad-direttur l-ieħor tas-socjeta konvenuta, u ghaliex iffirma hafna

---

²⁰ Ara xhieda tal-Inginier Carmel Cuschieri a fol. 93 tal-process.

²¹ Ara xhieda ta’ Joseph Cachia a fol 104 tal-process.

mill-faxes bl-ilmenti li ntbagħtu bejn Novembru 1999 u Jannar 2000. Pero kif diga ingħad, il-Qorti tqis li dawn l-ilmenti kienu *teething troubles*.

Joseph Attard – li zgur hu xhud indipendenti - xehed hekk: “*L-equipment kollu li Maresco (Trading) Limited issupplixxiet lil San Lawrenz Hotel jiena u ċertu Joseph Attard ieħor, minn Ghajnsielem Għawdex konna immexxu d-ditta Electromec Limited li installatu, niddikjara u bil-ġurament li la waqt l-installazzjoni u lanqas wara li l-equipment ġaddimnieh, ma kellna xi problemi. Għalhekk qatt ħadd mid-dirigenti ta’ San Lawrenz Hotel ma qalilna b’xi problema.*”²²

Is-socjeta konvenuta tellghet jixhdu lil John Mifsud u lil Vincent Cassar, it-tnejn haddiema fis-sezzjoni tal-manutenzjoni tal-lukanda, dwar l-allegati xogħolijiet riparatorji li saru. L-ewwelnett, wieħed irid izomm quddiem ghajnejh li s-socjeta attrici ma kelliex kuntratt sabiex tagħmel manutenzjoni lill-apparat li issupplixxiet, u kif irrileva l-Inginier Cuschieri fix-xhieda tieghu kull apparat trid issirlu l-manutenzjoni perjodikament, skond in-natura tieghu. Pero fi kwalunkwe kaz dawn iz-zewg xhieda ma ressqu l-ebda prova li l-allegati hsarat u l-ilmenti kienu attriwbibl għal difetti jew nuqqasijiet attriwbibl lis-socjeta attrici, u wisq inqas gabu provi tal-flejjes allegatament imħalla mis-socjeta konvenuta ghax-xogħolijiet riparatorji li allegatament kellha tagħmel. In oltre, in kontro-ezami ammettew li huma ma kienux jafu ezatt il-kontenut bejn il-partijiet x’kien jinvolvi u lanqas kienu persuni teknici.

Fid-dawl tas-suespost, is-socjeta konvenuta certament ma rnexxiliex tipprova l-allegazzjonijiet tagħha sal-grad rikjest fil-kamp civili, u għalhekk ma hemm l-ebda raguni valida ghaliex is-socjeta konvenuta m’ghandhix tħallax ir-rimanenti bilanc tal-prezz ta’ Lm-180.50.

Il-hames eccezzjoni tas-socjeta konvenuta hija fis-sens li hija m’ghandhix tigi ikkundannata thallas l-interessi mitluba, li *del resto* ma gewx mahduma skond il-ligi.

Fin-nota ta’ sottomissionijiet tagħha, is-socjeta konvenuta tissottometti hekk dwar il-kalkolazzjoni tal-imħax:

---

²² Ara xhieda ta’ Joseph Attard a fol 107 tal-process.

“Fl-ewwel lok, mid-dokument li jinsab ezebit a folio 2 u kemm a folio 80, jirrizulta li l-ammont pretiz mill-kumpanija attrici bhala imghaxijiet gie komputat mis-27 ta’ Lulju 2000. Dan huwa zbaljat. Mill-fattura li tinsab ezebita a folio 42, liema fattura giet immessa mill-kumpanija attrici stess²³, jidher illi hemm gie dikjarat li l-imghax jibda jiddekorri biss jekk il-hlas ma jsirx sal-15 t’Awwissu 2000. Ifisser dan li fl-ammont pretiz hemm inkluzi 20 jum ta’ imghax li ma humiex dovuti, u dan stante dikjarazzjoni tal-kumpanija stess. Dawn l-ghoxrin jum ta’ imghax huma ekwivalenti ghal Lm184.90, u cioe €430.93.”

Din is-sottomissjoni tas-socjeta konvenuta hija gustifikata, hlief ghall-ahhar zewg sentenzi tagħha. L-invoice tas-27 ta’ Lulju 2000 tghid testwalment hekk: “*Any balances unpaid from the 15th of August would be subject to 8.5% per annum interest.*” (sottolinear ta’ din il-Qorti). Dan ifisser li l-imghax għandu jigi ikkomputat – ovvjament bir-rata ta’ 8% skond il-ligi – mid-data tal-15 t’Awwissu 2000, u għalhekk fl-ammont pretiz mis-socjeta attrici hemm inkluzi 19-il jum – u mhux 20 jum – ta’ imghax li ma humiex dovuti. Dawn id-19-il jum huma ekwivalenti għal Lm175.66, u dan l-ammont għandu jigi imnaqqas mill-ammont ta’ imghaxijiet pretizi mis-socjeta attrici.

Inoltre is-socjeta attrici qed tipprendi l-imghaxijiet komposti għal-perjodu mill-21 ta’ Novembru 2001 sal-31 ta’ Mejju 2003. Is-socjeta konvenuta qiegħda toggezzjoni għax tissottommetti li r-rekwiziti rikjesti mill-Artikolu 1142 tal-Kodici Civili sabiex ikunu jistgħu jintalbu interassi komposti ma gews sodisfatti. Dan l-Artikolu 1142 jippreskrivi hekk: “*L-imghaxijiet magħluqa jistgħu jagħtu imghaxijiet ohra, sew bis-sahha tad-disposizzjonijiet tal-artikoli ta’ qabel dan, minn dak in-nhar tat-talba gudizzjarja għaldaqshekk jew bi ftehim li jsir wara li jagħlqu, basta li, fil-kaz wieħed u l-ieħor, l-imghaxijiet ikollhom jingħataw għal zmien ta’ mhux anqas minn sena.*”

Mill-atti, ma jirrizultax li sar xi ftehim bejn il-partijiet dwar imghaxijiet komposti wara li għalqu l-imghaxijiet fuq id-debitu u lanqas li saret talba gudizzjarja mis-socjeta attrici għal dan l-iskop. Skond il-gurisprudenza in materja, il-htiega imposta mill-Artikolu 1142 għal “talba gudizzjarja” tkun sodisfatta biss meta l-kreditur iressaq kawza, u mhux att gudizzjarju kwalsiasi. Dan gie ribadit fis-sentenza **Francis Xavier Aquilina vs Carlo Leone Ganado et**, deciza fil-15 ta’ Frar 1984, fejn il-Prim’ Awla tal-Qorti Civili irritteniet hekk:

²³ Ara x-xhieda ta’ Raymod Galea a folio 153 u a folio 166.

“Illi gie deciz minn din il-Qorti li “i lucri dei lucre non sono dovuti in difetto di una domanda giudiziaria, alla quale non e equipollente una interpellazione con lettera ufficiale od altro atto giudiziario” (Concetta Vella vs. Maria Grazia Caruana et – Vol. XXI.II.357). F’din il-kawza saret referenza ghal kawza ohra Bugeja vs. Mirabita, ippublikata fil-Kollezzjoni, Vol. VII, pagna 386, fejn gie deciz l-istess punt, u f’dak il-kaz l-att gudizzjarju adoperat kien il-protest.

Minn dan jidher li t-talba ghall-imghaxijiet komposti għandha ssir permezz ta’ citazzjoni u mhux semplicement b’ittra ufficjali jew att gudizzjarju iehor li ma jkunx promotorju ta’ azzjoni.”

F’din il-materja, il-Qrati ibbazaw ruhhom fuq id-distinzjoni li wiehed isib fil-ligi fejn f’xi bnadi issir riferenza għal “att gudizzjarju”, bhal fil-kaz tal-Artikolu 1141(2) tal-Kodici Civili, liema disposizzjoni tirregola l-ezigibilita tal-imghaxijiet f’kaz ta’ obbligazzjonijiet civili, u fejn f’xi bnadi r-riferenza hija għal “talba gudizzjarja”, bhal ma jesigi l-Artikolu 1142 tal-Kodici Civili.

Għalkemm is-socjeta attrici bagħtiet ittra ufficjali, hija ma ressqa l-ebda talba gudizzjarja ghall-imghaxijiet komposti, u għalhekk hija prekluza milli tezgi imghaxijiet komposti fil-kawza odjerna. Għaldaqstant, din s-sottomissjoni tas-socjeta konvenuta hija wkoll gustifikata, u konsegwentement il-pretensjoni tas-socjeta attrici ghall-imghaxijiet komposti, li fil-kaz odjern tamonta għal Lm197.82, qed tigi michuda, u dan l-ammont għandu ukoll jitnaqqas mill-ammont ta’ imghax minnha pretiz.

Konsegwentement, il-pretensjoni tas-socjeta attrici ghall-imghax fl-ammont ta’ Lm4148.14 għandha tigi ridotta bis-somma ta’ LM175.77 u bis-somma ta’ Lm197.82, u għalhekk l-ammont ta’ imghax dovut lis-socjeta attrici huwa ta’ LM3774.55.

Għalhekk, l-ammont totali dovut lis-socjata attrici mis-socjeta konvenuta huwa ta’ disat elef mitejn u tlettax-il Euro u erbatax il-centezmu (€9213.14) (ekwivalenti għal tlett elef disa’ mijha u hamsa u hamsin Lira Maltija u ghoxrin centezmu (Lm3955.20), rapprezentanti in kwantu l-ammont ta’ erba’ mijha u ghoxrin Euro u hamsa u erbghin centezmu (€420.45) (ekwivalenti għal mijha u tmenin Lira Maltija u hamsa u sittin centezmu (LM180.65) il-bilanc

dovut minn somma akbar ghall-apparat mibjugha lis-socjeta konvenuta, u in kwantu ghal tmint elef seba' mijja u tnejn u disghin Euro u erba' u tletin centezmu (€8792.34) (ewkivalenti ghal tlett elef seba' mijja u erba' u sebghin Lira Maltija u hamsa u hamsin centezmu (LM3774.55)), rappresentanti l-imghax dovut fuq is-somma originali.

Konkluzjoni

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti:

1. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-ewwel eccezzjoni tas-socjeta attrici rikonvenzionata, stante li din l-eccezzjoni giet irtirata minnha fil-mori ta' dawn il-proceduri;
2. tichad t-tieni eccezzjoni tas-socjeta attrici rikonvenzionata;
3. tichad in parte t-tielet eccezzjoni tas-socjeta attrici rikonvenzionata in kwantu, giet sollevata l-preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili;
4. tilqa' in parte it-tielet eccezzjoni tas-socjeta attrici rikonvenzionata, u tiddikjara t-talbiet rikonvenzionanti huma preskritti ai termini tal-Artikolu 1431 tal-Kodici Civili;
5. tichad it-tieni, it-tielet u r-raba' eccezzjonijiet tas-socjeta konvenuta;
6. tilqa' il-hames eccezzjoni tas-socjeta konvenuta, limitatament ghal fatt li l-imghaxijiet mitluba ma gewx mahduma skond il-ligi, u tichadha ghall-kumplament,
7. tilqa' t-talba attrici limitatament ghas-somma ta' disat elef mitejn u tlettax-il Euro u erbatax il-centezmu (€9213.14), u tichadha ghall-kumplament tas-sorte pretiz;
8. tikkundanna lis-socjeta konvenuta thallas lis-socjeta attrici s-somma ta' disat elef mitejn u tlettax-il Euro u erbatax il-centezmu (€9213.14), bl-imghaxijiet li għadhom qed jigu nkorsi kontra tagħha.

9. Tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, l-ispejjez kollha in konnessjoni ma' din il-procedura, inkluzi dawk tal-kontro-talba, għandhom jigu subiti mis-socjeta konvenuta, salv dak deciz fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell tat-22 ta' Marzu 2006, rigward l-ispejjez konnessi mal-ewwel eccezzjoni tas-socjeta konvenuta.

Maġistrat

Robert Bugeja

Deputat Registratur